

Stall Kungsgårdens hållbarhetsarbete

Huvudman: Stiftelsen Hippocampus
Verksamhet: Stall Kungsgården

Kontaktperson/miljö- och hållbarhetsansvarig: Pia Tillberg, verksamhetschef
pia@stallkungsgarden.se
+46 (0)70 403 71 09

Verksamhet

Verksamheten vid Stall Kungsgården ska bidra till att stödja människor i utsatta livssituationer genom individinriktade hästunderstödda insatser som främjar ett värdigt liv. Verksamheten ska utgå från aktuell forskning och utveckling och bidra till att förverkliga målen i Agenda 2030 om god hälsa och välbefinnande samt minskad ojämlikhet.

Värdegrunden bygger på deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna med barnkonventionen och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar i särskilt fokus. Alla insatser ska präglas av den människosyn som där kommer till uttryck.

För verksamhetens hästar ska deras välbefinnande vara i fokus utifrån senaste rön om hästars livsbetingelser och god hästhållning. Tonvikten ligger på en strävan att möjliggöra ett värdigt liv.

Vision

Visionen för Stall Kungsgården är att med hästarna och miljön som nav skapa en plats för lust, glädje och jämlik samvaro, grundad på en holistisk och humanistisk syn på människans behov. Visionen omfattar alla som deltar i verksamheten: deltagare, medföljare, medarbetare samt hästar.

Stall Kungsgården ska vara ett föredöme för hur man på ett hållbart sätt, utifrån **miljö**, **ekonomi**, **social hållbarhet** samt **arbetsmiljö och säkerhet** kan driva hästunderstödd verksamhet. Vi vill sprida kunskap och inspirera andra samt ta del av andra verksamheters kunskap och lösningar för ett hållbarare samhälle för både människor och hästar.

Policy

Hållbarhetsarbetet vid Stall Kungsgården ska baseras på långsiktiga och hållbara lösningar för miljö och ekonomi. Grundtanken är ett proaktivt hållbarhetsarbete för att förhindra uppkomsten av problem samt att, när problem uppstår, hantera och åtgärda källan till dessa.

Stall Kungsgården ska alltid vara en säker plats att vistas på för såväl deltagare som medarbetare samt andra som besöker verksamheten. *Mod, nyfikenhet, lyhördhet, tillit och god etisk medvetenhet* är ledord för att en hållbar verksamhet ska skapas. Likaså ska hästens värde, värdighet och välbefinnande främjas.

Verksamheten vid Stall Kungsgården ska följa gällande lagstiftningar, följa utvecklingen och verka för förbättringar. I verksamheten ska också viktiga aspekter inom samtliga hållbarhetsområden identifieras och hanteras: **(1) miljö och ekonomisk hållbarhet, (2) social hållbarhet** samt **(3) arbetsmiljö och säkerhet**.

Hållbarhetsmål

De övergripande hållbarhetsmålen är

- att vara fossiloberoende i fråga om energi och drivmedel
- att ha en god och förutsägbar ekonomi
- att minimera användandet av emballage och andra förpackningar samt
- att kontinuerligt arbeta för en god, social och trygg miljö för alla som deltar i Stall Kungsgårdens verksamhet, såväl besökare och medarbetare som hästar.

Till stöd för detta arbete har en handlingsplan tagits fram inom de tre olika hållbarhetsområdena. Den beskrivs på följande sidor. Rutiner och instruktioner återfinns i ett separat dokument. Här beskrivs vad som kontinuerligt görs samt hur det ska utföras och utvärderas.

1. Miljö och ekonomisk hållbarhet

Gällande lagar

- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler 2 kap. Miljöbalk (1998:808)
- Bokföringslag (1999:1078)

Identifierade viktiga påverkansaspekter

Områden med miljöpåverkan är: energi, transporter, buller, gödselhantering, emballage samt övriga restprodukter och val av produkter vid inköp.

Strategi

Områden med störst miljöpåverkan ska kontinuerligt utvärderas.

En långsiktig och hållbar ekonomi är en förutsättning för verksamhetens utveckling på längre sikt. En uthållig ekonomi åstadkoms genom att en reserv skapas under uppbyggnadsperioden 2021 – 2025. Detta ska ge möjligheter att möta förändringar i efterfrågan av Stall Kungsgårdens tjänster.

Energi

Energi går åt till uppvärmning av byggnader och vatten, belysning och fordon.

Åtgärder:

- Drivmedel till gårdens fordon bör vara fossiloberoende.
- Vattensparpaket på alla kranar
- LED-lampor genomgående.
- Energideklarerade vitvaror
- Timer/rörelsedekare på belysning där detta är lämpligt
- Fossiloberoende elavtal

Transporter

Inköp, exempelvis strö och foder, samordnas i möjligaste mån med närliggande verksamheter, så att större mängder kan inhandlas varje gång och transporter kan samordnas. Krav på leverantörer ska ställas utifrån ett miljövänligt produktionsperspektiv. Övriga transporter och inköp ska koncentreras till färre samordnade tillfällen.

Gödselhantering

En betydande miljöaspekt är det gödsel som kommer från hästarna. Stall Kungsgården har avtal med närliggande företag som återvinner gödsel för jordproduktion.

Mockning av rasthagar sker flera gånger i veckan, ofta varje dag, för att minska läckage av kväve och övergödning av vattendrag och Mälaren. Dessutom minskar parasittrycket i hagarna och avmaskning behöver inte ske lika ofta.

Utredning pågår av hur fosforfälla kan skapas, vilket är speciellt viktigt då Stall Kungsgården gränsar till vattentäkten Mälaren.

Buller

Varken människa eller häst ska utsättas för onödigt höga ljudnivåer. För att minska bullernivån utförs bullermätningar och fläktar, värmeaggregat mm vilka åtgärdas vid behov.

Emballage

Vid Stall Kungsgården används spån som strö, vilket genererar större mängder plastemballage. Dessa lämnas till återvinning. Som grovfoder används hö, vilket inte alstrar emballage.

Övriga restprodukter

Metall (till exempel hästskor), plast, papper mm sorteras på plats och lämnas till återvinning. Organiskt avfall lämnas för separat återvinning.

Val av produkter vid inköp

Vid inköp av produkter väljs produkter med gällande miljömärkning, där det är relevant. Så långt möjligt väljs produkter som är second hand eller producerade av återvinningsmaterial. Vid inköp av nyproducerade läderprodukter kontrolleras att de är framställda under såväl miljö- som arbetsmiljömässigt godtagbara former.

Ekonomi

Långsiktigt god ekonomi kräver ständig hushållning med resurser. Verksamhetens art kräver gemensamma insatser, både av anställda medarbetare och volontärer för att en hållbar och sund ekonomi ska åstadkommas. En åtgärd är att hitta en balans mellan intäkter i form av insatser och ekonomiskt stöd från engagerade företag och bidragsgivare.

2. Social hållbarhet

Policy

Stall Kungsgården eftersträvar en socialt hållbar verksamhet, som är inkluderande och tolerant där alla känner sig delaktiga och har tillit till varandra. Stall Kungsgården ska vara en plats där människor känner gemenskap och tillhörighet; ett sammanhang med möjlighet till ett meningsskapande liv utifrån individuella behov och villkor. Såväl deltagare och övriga besökare som medarbetare och hästar omfattas.

Gällande lagar

- Lag (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna enligt FN's konvention om de mänskliga rättigheterna
- Lag (2018:1197) om FN's konvention om barnets rättigheter
- Diskrimineringslag (2008:567)
- Plan- och bygglag (2010:900) gällande tillgänglighet

Identifierade viktiga påverkansaspekter

I arbetet med social hållbarhet har några aspekter speciellt stor betydelse för medarbetare och besökare. Verksamhetsområdet omfattar individer som riskerar utanförskap och diskriminering på grund av sina levnadsomständigheter. Därför ska det finnas en medvetenhet om hur fördomar, förutfattade tankar och åsikter påverkar både oss själva och andra.

I fråga om tillgänglighet ska olika aspekter beaktas inte bara fysiska utan även sociala, sådana som främjar möjlighet att delta i aktiviteterna. Detta ska vara ett ständigt pågående arbete i Stall Kungsgårdens verksamhet så att bästa möjliga förutsättningar för våra deltagare att delta på ett meningsskapande sätt skapas.

Strategi

I arbetet för social hållbarhet ska relationsskapande främjas genom förhållningssätt som öppenhet, trygghet och respektfullt bemötande. Stor vikt ska läggas vid att allas röster får höras. Medarbetarnas synsätt, bemötande och uttryckta åsikter både gentemot besökare och sinsemellan ska uppmärksammas, så att ett gemensamt förhållningssätt präglar miljön.

3. Arbetsmiljö och säkerhet

Policy

Arbetsmiljön ska planeras med särskilt fokus på säkerhet för både människa och häst. Den ska också främja att arbetsuppgifterna är väl avpassade för varje individ och så långt som möjligt inte onödigt belastande.

Gällande lagar

- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Lag (1982:80) om anställningsskydd
- Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet
- Arbetstidslagen (ATL)
- Djurskyddslagen (2018:1192)
- Djurskyddsförordning (2019:66)
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hästhållning (SJVFS 2019:17)

Identifierade viktiga påverkansaspekter

I vårt arbetsmiljöarbete har vi identifierat arbetsmiljöaspekter som säkerhet, ergonomiska utmaningar, ensamarbete, arbetstider samt ansvar för deltagare och andra besökare.

Strategi

Arbetet för en god arbetsmiljö och säkerhet ska bedrivas systematiskt med kontinuerliga arbetsmiljöronder, utvecklingssamtal och arbetsplatsträffar. Medarbetarna ska vara delaktiga och kunna påverka sin arbetsmiljö. Särskild hänsyn ska tas till riskerna vid verksamhet med hästar och deltagarnas funktionsnedsättningar.

Arbetssätt

Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön.

En gång i halvåret, eller om något i verksamheten förändras, sker en genomlysning och uppdatering av arbetsmiljön. En genomgång av samtliga områden görs tillsammans med medarbetarna och en plan för eventuella åtgärder upprättas. Arbetsmiljöplanen ska uppfylla gällande krav i lag och föreskrifter och i ingångna avtal. Vid genomgången används en checklista, se nedan.

Utvecklingssamtal (som inkluderar hälsofrågor) med medarbetarna genomförs en gång per halvår. Hälsorelaterade åtgärder med friskvårdsmöjligheter för personal främjas, även under arbetstid. Arbetsgruppen träffas regelbundet för genomgång och planering av såväl gemensamma som individuella arbetsuppgifter. Utrymme för förslag och diskussion om förändringar och utvecklingsidéer finns för att all personal ska kunna ta del av verksamheten och dess utveckling. Särskilt fokus ska läggas på gemenskap, delaktighet samt möjlighet till individuell utveckling.

Verksamhet med häst - risker

I Stall Kungsgårdens verksamhet kan risker uppstå i hästunderstödda insatser. Dessa ska tydligt identifieras och analyseras för att ligga till grund för planering och hänsynstagande. Det som dessutom särskilt behöver beaktas är deltagarnas funktionsnedsättningar som kan påverka säkerheten och arbetssituationen. Därför behövs utökad kunskap inom området hos alla medarbetare. Tydliga gemensamma rutiner och arbetssätt är nödvändiga för att minimera riskerna. En gång om året ska samtliga medarbetare genomgå utbildning i HLR och Första hjälpen. Vid eventuellt olyckstillbud med personskada eller på annat sätt upplevt trauma ska särskild omsorg ges till de som behöver bearbeta situationen i efterhand.

Checklista

Områden som ska genomlysas i arbetsgruppen, se checklista nedan, ska ligga till grund för arbetsuppgifter och ansvarsområden. En åtgärdsplan görs för de delar som bör utvecklas.

Arbetsuppgifter

1. Belastande arbetsmoment
2. Ergonomiutmaningar
3. Uppdelning arbetsuppgifter
4. Arbetstider
5. Ansvar för deltagare och andra besökare

Säkerhetsanalys

1. Hästhantering – riskanalys
2. Kompetenskrav – möte deltagare
3. Kompetenskrav – hästhantering
4. Rutiner vid ensamarbete

Ordningsregler/rutiner

1. Stallrutiner
2. Fodring
3. Ut- och insläpp
4. Visitering
5. Träning av häst, uppsuttet/avsuttet

Arbetsgruppen

1. Avtal
2. Medarbetarmöten
3. Kompetensutvecklingsmöjligheter
4. Trivselfrågor
5. Årligt återkommande utbildning i HLR och Första hjälpen för samtliga